

کتاب کار
معلم

آشنایی با مفاهیم و رفتار شهروندی

کلاس شهر

اول دبستان

www.ketab.ir

آموزش شهروندی
ویژه‌ی کلاس اول دبستان
کتاب کار معلم

سرشناسه: کاظمی، احسان، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور: آموزش شهروندی: ویژه کلاس اول دبستان، کتاب کار معلم/ به همت اداره توسعه فرهنگ شهروندی، معاونت فرهنگی شهرداری اصفهان؛ نویسنده احسان کاظمی؛ با نظارت محمد عیدی؛ گردآورندگان وجیهه جعفری، اعظم هارونی؛ ویراستاران علمی احمد رضایی دارافشانی، مرتضی، ویراستار سمیه لندی اصفهانی؛ بازخوانی سعیده لریستانی. مشخصات نشر: اصفهان: سازمان فرهنگی اجتماعی و ورزشی شهرداری اصفهان، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۱۰۴ ص.

شابک: ۹-۱۳۲۴۶۵-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان دیگر: آشنایی با مفاهیم و رفتار شهروندی/ ویژه کلاس اول دبستان.

یادداشت: عنوان دیگر: کلاس شهر/ کتاب کار معلم.

یادداشت: عنوان روی جلد: آشنایی با مفاهیم و رفتار شهروندی کلاس شهری: اول دبستان.

عنوان روی جلد: آشنایی با مفاهیم و رفتار شهروندی کلاس شهری: اول دبستان.

عنوان دیگر: کلاس شهر/ کتاب کار معلم.

عنوان دیگر: آشنایی با مفاهیم و رفتار شهروندی/ ویژه کلاس اول دبستان.

موضوع: شاگردان -- ایران -- راهنمای مهارت‌های زندگی -- راهنمای آموزشی (ابتدایی)

موضوع: شهروندان ایرانی -- راهنمای آموزشی

موضوع: Civics, Iranian-- Study and teaching

موضوع: معلمان مدرسه‌های ابتدایی -- ایران -- راهنمای آموزشی

موضوع: Elementary school teachers-- Iran -- Study and teaching

شناسه افزوده: رضایی دارافشانی، احمد، ۱۳۵۰ -، ویراستار

شناسه افزوده: رشیدی، مرتضی، ۱۳۵۹ -، ویراستار

شناسه افزوده: جعفری، وجیهه، ۱۳۵۷ -، گردآورنده

شناسه افزوده: هارونی، اعظم، ۱۳۶۱ -، گردآورنده

شناسه افزوده: عیدی نجف‌آبادی، محمد، ۱۳۵۰ -

شناسه افزوده: Eidi Najafabadi, Mohammad

شناسه افزوده: شهرداری اصفهان. اداره توسعه فرهنگ شهروندی

شناسه افزوده: شهرداری اصفهان. معاونت فرهنگی اجتماعی

شناسه افزوده: سازمان فرهنگی اجتماعی و ورزشی شهرداری اصفهان

رده بندی کنگره: LB ۳۶۰۷

رده بندی دیویی: ۳۷۱/۸۹۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۰۲۳۵۸

کلاس شهر/کتاب کار معلّم

آشنایی با مفاهیم و رفتار شهروندی / ویژه کلاس اول دبستان

با نظارت دکتر محمد عیدی معاون شهردار و مدیر عامل سازمان فرهنگی اجتماعی و ورزشی شهرداری اصفهان

نویسنده: احسان کاظمی

گردآورندگان: وجیهه جعفری، اعظم هارونی

ویراستاران علمی: احمد رضایی دارافشانی، مرتضی رشیدی

ویراستار: سمیه لندی اصفهانی

بازخوانی: سعیده لریستانی

هماهنگی تولید: وجیهه جعفری

گرافیک و صفحه آرایی: حمید رضا سلیمانی

کمیته نظارت و راهبرد:

کوروش محمدی: رئیس کمیسیون اجتماعی و محیط زیست شورای اسلامی شهر اصفهان

محمد عیدی: معاون شهردار و مدیر عامل سازمان فرهنگی اجتماعی و ورزشی شهرداری اصفهان

محمد اعتدادی: مدیر کل اداره آموزش و پرورش استان اصفهان

مرتضی رشیدی: معاون اجتماعی و شهروندی سازمان فرهنگی اجتماعی و ورزشی شهرداری اصفهان

شهین جوانی: معاون آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان

احمد رضایی دارافشانی: رئیس اداره توسعه فرهنگ شهروندی

نسرین باباپور: رئیس اداره آموزش پیش دبستانی و دوره اول ابتدایی

نوبت چاپ: ۱۴۰۰ / شمارگان: ۱۰۰ جلد / قیمت: ۳۹۰/۰۰۰ ریال

ناشر: انتشارات سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری اصفهان

نشانی تهیه کننده: اصفهان، میدان قدس، خیابان لاله، خیابان طبیب اصفهانی

تلفن: ۰۳۱۳۴۴۶۷۳۶۰

شابک ۹-۴۶۵-۱۳۲-۶۰۰-۹۷۸

فهرست

- ۹- مقدمه..... ۹
- ۱۲- چگونه از این کتاب استفاده کنیم؟..... ۱۲
- ۱۳- آشنایی با قوانین کلاس شهروندی..... ۱۳
- ۱- حمل و نقل عمومی..... ۱۵
- ۲- پسماند و بازیافت..... ۲۱
- ۳- پارک‌ها و فضای سبز..... ۲۷
- ۴- آتش‌نشانی، حوادث و ایمنی..... ۳۳
- ۵- مصرف بهینه‌ی انرژی..... ۳۹
- ۶- حفظ محیط زیست..... ۴۵
- ۷- اخلاق شهروندی..... ۵۱
- ۸- مشارکت شهروندی..... ۵۷
- ۹- احساس تعلق شهروندی..... ۶۳
- ۱۰- مسئولیت‌پذیری شهروندی..... ۶۹
- ۱۱- مراقبت از اموال عمومی..... ۷۵
- ۱۲- قانون‌پذیری و رعایت قوانین..... ۸۱
- ۱۳- ارتباط مؤثر با دیگران..... ۸۷
- ۱۴- احترام به دیگران..... ۹۳
- ۱۵- دوستی و دوست‌یابی..... ۹۹

به نام خدا

تجربه‌ی اجرایی و مدیریتی یک‌ده‌ساله‌ی آموزش و پرورش استان و آموزه‌هایی که در فرآیند یاددهی و یادگیری، طی یک‌صد و چهل سال اخیر در سابقه‌ی مدرسه‌داری این استان به‌دست آمده و واکاوی آن، این واقعیت را روشن می‌سازد که نظام تعلیم و تربیت فعلی ما برای بهره‌وری بهتر و بیشتر، نیاز مبرم به بازنگری در شیوه‌ها و روش‌های آموزشی و تربیتی دارد. تحولی که ابعاد کار آموزش و پرورش را فراتر از مرزهای کتاب و کلاس و مدرسه و نظام اجرایی تعلیم و تربیت، به‌صورت فرابخشی دنبال می‌کند و به قلمرو مشارکت، مفهومی عمیق‌تر و گسترده‌تر می‌بخشد. تغییرات لحظه‌ای و تحولات گسترده در آغاز هزاره‌ی سوم، در همه‌ی پدیده‌ها گویای این حقیقت است که طرح‌هایی در این فضا مانا و تأثیرگذارند که بتوانند به صورت آنی عقبه‌ی خود را با این دگرگونی‌ها هماهنگ سازند. سؤالات و مطالبات نسل امروز به کلی با گذشته متفاوت شده است و هرگز نمی‌توان برای سؤالات و مطالبات نو، پاسخ‌های کلیشه‌ای و کهنه ارائه کرد.

از آنجاکه سهم زندگی اجتماعی در این دوران نسبت به زندگی فردی و خانوادگی بسیار افزایش یافته؛ لذا دانش‌آموزان امروز باید بیش از گذشته به کسب مهارت‌های اجتماعی نائل آیند، تا بتوانند جایگاه شایسته‌ی خود را در جامعه شناخته و به آن دست یابند و مسائل زندگی را حل و موقعیت‌های پیچیده را تحلیل و نیازهای خود را در جامعه برطرف کنند.

همه می‌دانند که آموزش، پایه و مبنای توسعه است؛ به‌ویژه در پایه‌های نخستین که فونداسیون تعلیم و تربیت بنا نهاده می‌شود و اگر این زیرساخت، استحکام و قابلیت لازم را داشته باشد، بنای رفتاری و فکری انسان‌ها تا ثریا برافراشته و شاداب می‌ماند.

براین اساس، ما باید بر روی بازآفرینی یک سبک زندگی پویا و کارآمد با رویکرد تغییر و اصلاح رفتار و تحول در رویه‌های گذشته و معمول، عزمی جدی را به کار گیریم و هرگز از بازنگری و نقد آنچه تاکنون به آن پرداخته‌ایم، نهراسیم و به میزان کردن عقبه‌های فعالیت‌های خود با نیازهای زمان بپردازیم.

بدون تردید، معلم امروز، رسالتی بسیار بسط‌یافته‌تر از معلمان گذشته دارد. درواقع او پرورش‌یافته‌ی دورانی است که نظام تعلیم و تربیت چنین پرشتاب و پرازدحامی را تجربه نداشت و اکنون باید چنان قابلیت‌هایی را در خود ایجاد کند که بتواند دانش‌آموزان خود را متناسب با این تحولات حرکت و پرماجرا تربیت کند.

در واقع تربیت فرمایشی، کارایی خود را به کلی از دست داده است و ما باید به دنبال پرورش دانش‌آموزانی باشیم که مسئولیت‌پذیر، مشارکت‌جو، پاسخگو و مهرورز بوده و از مهارت‌هایی برخوردار باشند که در مواجهه با هر پدیده و رویدادی بتوانند به سرعت مصلحت خویش را تشخیص داده و دست به انتخاب‌های درست و هوشمندانه بزنند.

این کتاب در فرآیندی پیشگامانه، معطوف به آموزش و نهادینه‌ساختن مسئولیت‌ها و مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان است. عزیزی که تنها یک گام از محیط خانواده فاصله گرفته‌اند، در حال گام‌نهادن به دریایی هستند که سعادت‌مندی آنها در گرو این است که بتوانند شناگر قابل‌ی شوند و دل به دریا بسپارند.

جامعه‌پذیری و آشنایی و تعهد به حقوق شهروندی از لایه‌ها و مراتب بسیار پیچیده‌ای برخوردار است که در گام نخستین به بخشی از آن پرداخته‌ایم و امیدواریم دانش‌آموزان در آمیختگی رفتاری با آن بتوانند در پایه‌های بعدی فراز به فراز این مجموعه را فراگیرند و برای یک زندگی موفق و پویا از هر نظر مهیا شوند.

اینجانب از سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری اصفهان و به‌ویژه اداره‌ی توسعه‌ی فرهنگ شهروندی که زمینه‌های مطالعاتی و اجرایی این حرکت لازم و اساسی را فراهم ساختند، سپاسگزاری می‌کنم و امیدوارم این اقدام به تجربه‌ی موفق‌تری تبدیل شود که ثمرات آن در ابتدا دانش‌آموزان پایه‌ی اول همه‌ی مدارس استان و سپس دانش‌آموزان سایر پایه‌ها را در برگیرد و به طرحی کلی مبدل گردد.

خوشبختانه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش در بخش‌های متعددی از تکالیف اجرایی خود، توجه به این مفاهیم و مهارت‌ها را تأکید کرده که دستمایه‌ی اصلی ما در پرداختن به این رسالت است.

از همکاران محترم مدارس و به‌ویژه معلمان تلاشگر پایه‌ی اول که در این برهه، مجری طرح آزمایشی این کتاب هستند و می‌توانند نقش مؤثری در موفقیت آن داشته باشند، سپاسگزاری می‌کنم و انتظار دارم با نقد و نظرات کارشناسانه‌ی خود ما را در پیمایش این راه روشن یاری نمایند.

شهین جوانی

معاون آموزش ابتدایی اداره‌ی کل آموزش و پرورش استان اصفهان